

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ Α. DAVID

Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΜΕΝΟΥ

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΕΔΙΘ, 38 ετών. ΑΛΙΚΗ, κόρη της 13 ετών. ΑΛΒΕΡΤΟΣ, 40 ετών.

(Σ' ένα κομψό σαλονάκι. Η Έδιθ κάθεται μπροστά σ' ένα μικρό γραφείο και γράφει).

ΕΔΙΘ.—Επί τέλους! Πρέπει ν' αποφασίσω... Πρέπει να δώσω μια δριστηκή απάντησι στον Άλβερτο. Μ' αγαπάει τόσο!... Άρκετά πόν έχω τυραννήσει τόσον καιρό με τις άφριστιές μου και τις άμπαφάδες μου... Ναι... Προσπάθησα να μείνω πιστή στή μνήμη του άντρός μου και να μην ξαναπαντρευτώ. Προσπάθησα ν' άφιερώσω όλη μου τη ζωή στην κορούλα μου, μόνο στην κορούλα μου. Μα είμαι νέα ακόμα... Η καρδιά μου έχει ακόμα δικαιοάματα στον έρωτα, στη ζωή... Κι' ο Άλβέρτος μ' αγαπάει τόσο!... Δεν είναι βέβαια άμαρφή πως ήταν ό άντρας μου, αλλά είναι πολύ ευγενικός, πολύ καλός. Κι' όμως ή κόρη μου, ή μικρή μου Άλίκη, δεν την πολυχοινεύει. Ή μάλλον δεν χωνώνει την ιδέα ενός δευτέρου γάμου μου. Άγαπούσε τόσο τον πατέρα της, ώστε δεν μπορεί να ιδή στή θέσι του έναν άλλο. Μα μήπως δεν τόν αγαπούσα κι' εγώ πρελλά τόν λατρευτώ μου, τόν αλησμόνητο Φίλιππο; Δεν τόν πήρα μήπως από έρωτα, δεν τόν έλάτρευα ως την τελευταία του στιγμή; Δεν τόν έλαμπα και δεν τόν πένθησα άπαρηγόρητα επί τόσον καιρό; Μα έπειτα από κάμποσα χρόνια, ή κόρη μου θα έρωτευθή κι' αυτή κάποιον, θα παντρευθή και θα μ' άφήσει μόνη έδω, για να φύγη μαζί με τόν άντρα της. Μα όχι... όχι... Δεν έχω τη δύναμη να μείνω μόνη. Φίλιππε... Άγια ψυχή... Σνωβώρεσέ με... Σ' αγαπώ πάντα... Άλλά... φοβόμια τη μοναξιά... Ποθώ μια συντροφιά. Κι' ο Άλβέρτος μου είναι τόσο πιστός, είναι τόσο καλός!... Άρκετά τόν βασάνισα τόσον καιρό. Πρέπει πειά να τού δώσω μια δριστηκή απάντησι. Θα τού γράψω να ρηθί το άπόγευμα έδω. Και θα τού πώ το έναί. Πρέπει να τελειώση αυτή ή ιστορία...

(Παίρνει χαρτί και πένα, και γράφει. Σε λίγο μπαίνει μέσα ή Άλίκη).

ΑΛΙΚΗ, (πλησιάζοντας τη μητέρα της).—Μαμά!

ΕΔΙΘ.—Μη μου μιλάς μια στιγμή, σε παρακαλώ...

ΑΛΙΚΗ.—Γιατί;

ΕΔΙΘ.—Γιατί, καθώς βλέπεις, γράφω.

ΑΛΙΚΗ.—Σε ποιόν γράφεις, μαμά;

ΕΔΙΘ.—Δεν σ' ένδιαφέρει σε ποιόν γράφω.

ΑΛΙΚΗ.—Μ' ένδιαφέρει.

ΕΔΙΘ.—Άλίκη!... Γίνεσαι αθάδης, Ένα κορίτσι δεν μάλει έτσι στή μητέρα του.

ΑΛΙΚΗ.—Μαμά, συχώρεσέ με. Άλλά... (Άγκυκαλιάζει έξαφρα τη μητέρα της, και με την άπότομη κίνησι πού κάνει, άναποδογυρίζει ενε βάζο με λουλούδια).

ΕΔΙΘ, (σηκώνεται θυμωμένη).—Όραία τα κατάφερες, τρελλοκόριτσι!... Μπαρό σου!... (Στο μεταξύ αυτό, ή Άλίκη ρίχνει ένα βλέμμα στο γραμμά πού γράφα ή μητέρα της και βλέπει σε ποιόν άπενθύνεται).

ΑΛΙΚΗ.—Συχώρεσέ με, μαμά. Θα σφογγίσω εγώ τα νερά με το μαντιλάκι μου. (Σφραγγίζει τα νερά). Το βάζο δεν έσπασε εύτυχώς...

ΕΔΙΘ.—Όπτε το γραμμά βράχηκε. Άησέ με τώρα, σε παρακαλώ, μια στιγμή ήσυχη, για να το τελειώσω.

(Η Έδιθ έξακολουθεί να γράφη. Η Άλίκη κάθεται σέ μια γωνιά ασιωπηλή).

ΕΔΙΘ, (κλείνοντας το γραμμά σ' ένα φάκελλο).—Τελείωσα...

Θά πάω μια στιγμή να ρήξω το γραμμά στο γραμματωκάβιο.

ΑΛΙΚΗ.—Δώσε μου το, να πάω να το ρήξω εγώ, μαμά.

ΕΔΙΘ.—Όχι. Θα πάω μόνη μου.

(Η Έδιθ φεύγει).

ΑΛΙΚΗ, (μόνη).—Έτσι λοιπόν; Ή μαμά μου γράφει στον κύριο Άλβέρτο. Και τού λέει: «Έλάτε το άπόγευμα, στις έφτά, να σάς δώσω μια δριστηκή απάντησι». Χωρίς άλλο ή μαμά άποφάσισε να παντρευθή με τόν κύριο Άλβέρτο, ποιόνα, Θεέ μου! ψηλός κι' άδύνατος σάν... βρωμόλακας! Πάει, τελείωσε πειά... Τόν έχασε πόν καμμένο μου τόν μπαμπά... Κι' όμως εκείνος ήταν τόσο άμορφος!... Άχ, μαμά, μαμά!... Γρήγορα ξεχάσατε πόσο σ' αγαπούσε και πόσο τόν αγαπούσε τόν μπαμπά μου. Όταν πέθανε, έχλαγες κι' έλεγες: «Ποτέ, ποτέ δεν θα ξαναπαντρευτώ, γιατί δεν θα ξαναδρω ποτέ έναν άνδρα τόσο τέλειο, τόσο καλό, τόσο ευγενικό...». Και τώρα, δεν σου φαινόται καθόλου διάκολο να τόν άντικαταστήσης μ' αυτόν τόν άνυπόφορο τόν κύριο Άλβέρτο. Άχ, τί να κάνω, Θεέ μου!... Όταν ή μαμά άποφάσισε κάτι, πάει, τελείωσε, δεν μπορεί να την κινή κανείς ν' αλλάξη γνώμη. Για καιρό δισταζε, γιατί καταλάβαινε πως εγώ δεν τού ήθελα αυτό. Μα τώρα πού τού άποφάσισε, ποιός μπορεί πειά να τη μεταπειλή; Πώς έλαμπαν τα μάτια της μαμάς όταν έγραφε το γραμμά και τί γλυκά πού χαμογελούσε!... Είναι βέβαιο πως θα τού πη το έναί. Μα εγώ δεν έχω καμιά όρεξι να βλέπω στή θέσι του μπαμπά μου αυτό τόν βρωμόλακο. Δεν θα τόν πώ ποτε πατέρας, όσα παιγνίδια κι' άν μου φέρει, όσα χάδια κι' άν μου κάνει, για να με καλοπάση. Δεν μου έμπιστεύθηκε ή μαμά το γραμμά να τού πώ στο τα-

χυδρομείο. Είχε δίκιο. Θα τού έοχιζα... Μα τί να κάνω για να έμποδίσω αυτό τόν γάμο; Τι να κάνω για να ξαναθυμηθ ή μαμά τόν μπαμπά μου; Φοτίσέ με, Θεέ μου... Όδηγήσέ με... (Συλλογίζεται για κάμποσες στιγμές. Έξαφρα σηκώνεται δραμητικά). Βρήκα τί πρέπει να κάνω. Ή μαμά θα τόν δεχτή τόν κύριο Άλβέρτο έδω, στο μικρό άγαπημένο της σαλονάκι, όπως πάντα. Ναι... ναι... Λοιπόν... Άς μη χάνω καιρό. (Φεύγει τρέχοντας και ξαναγυρίζει μ' ένα σωρό φωτογραφίες στα χέρια, τις όποιες άρχίζει να τοποθετή παντού, γύρω στο μικρό σαλονάκι, στο γραφείο, στις έταξέρες, στον τοίχο). Έτσι... Όραία!... Είμαι βέβαιη πως θα πετύχω έντελο πού θέλω. Θεέ μου, τί μου θυμίζουν αυτές ή φωτογραφίες!... Τι εύτυχημένες ήμέρες!... Τις είχε κομμμένες ή μαμά σ' ένα συρτάρι, μα τις βρήκα άμέσως... Νά, έδώ ο μπαμπάς κι' ή μαμά τόν καιρό πού άρραβωνιάστηκαν... Έδώ έines φωτογραφημένοι την ήμέρα τόν γάμου τους. Τι όμορμι πού ήταν και οι δύο!... Έδώ είναι ο μπαμπάς, μονάχος, με σπολή άξιοματιχού, έπάνω στο άλογο του. Είναι την ήμέρα πού έφευγε για τόν πόλεμο. Χαμογελάει... Ξέρω γιατί χαμογελάει... Κίτταζε τη μαμά, πού στεκόταν άντίκρου του... Μου τού είχε πει... Κι' αυτή ή φωτογραφία έδω είναι πού όραία άπ' όλες. Έδώ ή μαμά με κρατεί στήν άγκαλιά της, μωρό ακόμα, κι' ο μπαμπάς μου είναι συμμμένος από πάνω και μες άγκαλιάζει... Είναι λοιπόν δυνατόν να μη συγανηθ ή μαμά, όταν τις δει όλες αυτές τις φωτογραφίες; Είναι δυνατόν; Θα θυμηθί τόσα και τόσα... Και δεν θα τοιάμησιν να πη το έναί στον κύριο Άλβέρτο...

(Άκούγεται άπ' έξω ή φωνή της Έδιθ).

ΕΔΙΘ.—Πού είσαι, Άλίκη, λοιπόν; Έλα στην τραπέζαρία. Το γεύμα είναι έτοιμο...

ΑΛΙΚΗ.—Άμέσως, μαμά.

(Φεύγει, κιντάζοντας ακόμα μια φορά τις φωτογραφίες).

(Το άπόγευμα. Στο ίδιο μικρό σαλονάκι. Η Έδιθ κι' ο Άλβέρτος κάθονται κοντά στο μικρό γραφείο).

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Λοιπόν, Έδιθ; Άγαπημένη μου Έδιθ... Μου γράφατε να έρθω για να μου δώσετε τέλος μια δριστηκή απάντησι. Δεν είναι έτσι; Γιατί λοιπόν σιωπάτε τόσην ώρα και φαίνεστε τόσο άρησμηνή; Ό, χωρίς άλλο, θα μου πητε το έναί. Και είστε συγανημένη, τρωαμένη, για την άπόφασί σας αυτή. (Παίρνει το χέρι της στα χέρια του. Η Έδιθ όμως είναι άρηρημένη και κιντάει διαρκώς γύρω της, τις φωτογραφίες). Λοιπόν, Έδιθ; Πέστε μου, τέλος πάντων, το πολιτόθητο, το γλυκότατο έναί. (Φέρνει το χέρι της στα χέλια του).

ΕΔΙΘ, (τραβάει άπότομα το χέρι της και σηκώνεται σχεδόν άπειλητική).—Όχι!... Όχι!... Όχι!... Άφήστε μου το χέρι, σας παρακαλώ... Και συγχωρήστε με, Άλβέρτε, για τόν τρόπο πού σας μιλό... Με παρεξηγήσατε, φίλε μου... Σας έγραφα να έλθετε έδω, για να σας πώ το έοχι. Δεν σκέπταμαι να παντρευτώ. Ούτε σας, μη ούτε και κανέναν άλλον, Άλβέρτε. Θα μείνω πιστή στή μνήμη του σέξόγου μου. Έτσι πρέπει. Έτσι είναι σωστό... Συχώρεστε με, σας ίκετεύω και... χούρετε... Καίρετε για πάντα!... (Φεύγει άπότομα, παραπατώντας, παραξολισμένη, ντυμένη από δυνατός λυγμούς).

Ο Άλβέρτος μένει για μια στιγμή μόνος στο σαλονάκι, έκπληκτος, σαστισμένος. Κιντάει, τέλος, γύρω του, βλέπει τις φωτογραφίες, καταλαβαίνει τί συνέβη, κουνάει το κεφάλι του, άναστενάζει με πόνο και φεύγει λυπημένος, συντριμμένος, άξιολύπητος...

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΣΟΦΟΙ

ΓΝΩΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Ή άρπαγή τών ξένων άγαθών και ή άπληστία τών ανθρώπων, είναι τά κίνητρα πού όδηγούν τόν κόσμο στήν άδικία και τόν πόλεμο.

Πλούταρχος. Ο πόλεμος έδίδαξε στήν ανθρωπότητα ότι τού έγκλημα, όταν μεγεθύνεται, κατανάει να μιν είναι πλέον έγκλημα. Αν ιδηλαθ ή φόνος ενός ανθρώπου θεωρείται κακούργημα, ο φόνος πολλών ανθρώπων ανθρωπών μαζί δεν είναι διόλου κακούργημα. Αν ή κλοπή είναι άδικημα, ή άρπαγή της περιουσίας πολλών ανθρώπων — τί είραίνια! — θεωρείται έφαρμογή της δικαιοσύνης.

Βίκτωρ Ούγκω. Ο πόλεμος είναι ο ίερός νόμος έκάστου κράτους: διατηρεί στους ανθρώπους τά μεγαλειότερα και ευγενέστερα τών αισθημάτων.

Μόλτκε. Όπως ο άγώνας για τή διατήρησι της ζωής είναι άναγκάσι τόν άνθρωπο, έτσι κι' ο πόλεμος χρειάζεται στή κράτη, γιατί άλλωστια ή φυσική και ήθική ίγεια τών εθνών θα ήταν καταδικασμένη σε μαζασμό.

ΕΔΙΘ.—Φίλιππε... Άγια ψυχή... Συχώρεσέ με!...